

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
FIZINIO BARJERO LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJOJE PRIE EUROPOS
SĄJUNGOS IŠORĖS SIENOS SU BALTARUSIJOS RESPUBLIKA ĮRENGIMO
ĮSTATYMAS**

2021 m. rugpjūčio 10 d. Nr. XIV-513
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

konstatuodamas, kad trečiosios valstybės prieš Lietuvos Respubliką vykdo hibridinę agresiją, kurios metu, pažeidžiant tarptautinės teisės normas ir nesilaikant priimtų tarptautinių įsipareigojimų, organizuojami masiniai ir neteisėti Lietuvos Respublikos valstybės sieną kertančių asmenų iš trečiųjų šalių srautai;

vadovaudamasis Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymu ir valstybės nacionalinio saugumo prioritetu;

siekdamas užtikrinti Nacionalinio saugumo strategijoje nurodytus gyvybinius Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesus;

pripažindamas, kad skubus fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir kartu Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimas turi strateginę reikšmę, siekiant likviduoti susidariusią ekstremaliają situaciją dėl trečiųjų valstybių organizuojamo masinio asmenų iš trečiųjų šalių antplūdžio,

p r i i m a šį įstatymą.

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis įstatymas nustato fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo bendruosius principus ir reikalavimus, taip pat sudaro teises, finansines ir organizacines sąlygas operatyviam fizinio barjero įrengimui, siekiant užtikrinti šio įstatymo preambuleje nurodytų tikslų įgyvendinimą.

2. Šiuo įstatymu nustatomas specialusis teisinis reguliavimas taikomas Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu įgyvendinamam fizinio barjero įrengimo projektui (toliau – projektas).

3. Teisiniams santykiams, atsirandantiems šio įstatymo pagrindu, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, Lietuvos Respublikos miškų įstatymas, Lietuvos Respublikos planuojamo ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymas, Lietuvos Respublikos žemės įstatymas ir juos įgyvendinantys teisės aktai taikomi tiek, kiek to nereglamentuoja šis įstatymas.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Fizinis barjeras** – tarpusavyje susiję valstybės sienos apsaugos objektai, sudaryti iš visumos statinių ir įrenginių, reikalingų valstybės sienos apsaugai, stebėjimui ir kontrolei užtikrinti.

2. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatyme, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme, Viešųjų pirkimų įstatyme, Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatyme.

ANTRASIS SKIRSNIS

PROJEKTO ĮGYVENDINIMAS IR FINANSAVIMAS

3 straipsnis. Projekto įgyvendinimas

1. Projektas pripažįstamas ypatingos valstybinės svarbos projektu.

2. Projekto užsakovas yra Lietuvos valstybė, atstovaujama Vyriausybės įgaliotos institucijos. Vyriausybė priima sprendimą dėl projekto įgyvendinimo, kuriame nustatomas projekto vykdytojas, jo funkcijos, konkrečių darbų atlikimo vieta, svarbiausieji fizinio barjero inžineriniai reikalavimai, darbų atlikimo terminai, finansavimo tvarka ir kiti esminiai su projekto vykdymu susiję aspektai ir sąlygos.

3. Projekto vykdytoju šio straipsnio 2 dalyje nurodytu Vyriausybės sprendimu skiriamas juridinis asmuo, kuriame valstybei tiesiogiai ar per valstybės valdomas bendroves nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, taip pat kuris turi būtina patirtį, pajėgumus ir galimybes įgyvendinti projektą.

4. Projekto įgyvendinimo procesą prižiūri ir vertina Vyriausybės nutarimu sudaryta tarpinstitucinė komisija (toliau – komisija), kuri stebi projekto įgyvendinimo eigą, nagrinėja su

projekto įgyvendinimu susijusią informaciją ir prireikus teikia Vyriausybei pasiūlymus. Komisijos užduotis ir personalinę sudėtį nustato Vyriausybė.

4 straipsnis. Projekto įgyvendinimo finansavimas

1. Projekto įgyvendinimas finansuojamas valstybės biudžeto lėšomis, finansavimui taip pat gali būti nustatyta tvarka naudojamos Europos Sąjungos paramos ir kitų šaltinių lėšos.

2. Projektui skiriamas finansavimas turi padengti projekto įgyvendinimo išlaidas. Vyriausybė nustato projekto finansavimo tvarką, užtikrinant, kad lėšos būtų skiriamos operatyviai, siekiant projektą įgyvendinti laiku.

3. Projekto vykdytojas, įgyvendinant projektą, neturi gauti su projektu susijusių investicijų gražos ir (ar) pelno.

5 straipsnis. Administracinių sprendimų įgyvendinant projektą priėmimas ir teisės laikinai naudotis valstybės turtu suteikimas

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įmonės, įstaigos ir organizacijos, pagal kompetenciją priimdamos sprendimus, susijusius su projekto įgyvendinimu, keičiasi reikalinga informacija ir užtikrina sprendimų, suteikiančių projekto užsakovui, projekto vykdytojui ir (ar) kitiems projekto įgyvendinime dalyvaujantiems asmenims teisę vykdyti fizinio barjero projektavimo, statybų, rangos, įrengimo ir kitus susijusius darbus, priėmimą laiku. Su projekto įgyvendinimu susiję sprendimai turi būti priimami per įmanomai trumpiausią laiką.

2. Projekto vykdytojui projekto įgyvenimo laikotarpiu Vyriausybės nustatyta tvarka gali būti suteikiama teisė laikinai naudotis Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir (ar) kitų subjektų patikėjimo teise valdomais valstybei nuosavybės teise priklausančiais sklypais ir (ar) statiniais, reikalingais fiziniam barjerui įrengti, netaikant Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatytų procedūrų.

6 straipsnis. Fizinio barjero nuosavybės teisė

Fizinį barjerą sudarantys statiniai ir įrenginiai projekto įgyvendinimo metu ir projektą užbaigus nuosavybės teise priklauso valstybei.

7 straipsnis. Viešųjų pirkimų, skirtų projekto įgyvendinimui, vykdymas

Projekto užsakovas, projekto vykdytojas ir kitos projekto įgyvendinime dalyvaujančios perkančiosios organizacijos viešuosius pirkimus, skirtus projekto įgyvendinimui, atlieka ir sutartis sudaro neskelbiamų derybų būdu, jas vykdant pagal Viešųjų pirkimų įstatyme arba, kai būtina

užtikrinti valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos apsaugą, – pagal Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatyme numatytas procedūras.

8 straipsnis. Žemės naudojimas fizinio barjero įrengimui ir su fizinio barjero įrengimu susijusių darbų vykdymas

1. Žemei, ant kurios turi būti įrengtas fizinis barjeras ir statiniai ar įrenginiai, susiję su projekto įgyvendinimu, arba kuri reikalinga patekti prie vietų, kuriose turi būti įrengtas fizinis barjeras ir statiniai ar įrenginiai, susiję su projekto įgyvendinimu, ir kuri nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais nėra valdoma valstybės, projekto užsakovo ar projekto vykdytojo, šiuo įstatymu yra nustatomas žemės servitutas. Konkretus servituto dydis, laikotarpis ir vieta, taip pat servituto turinys yra nustatomi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos sprendimu.

2. Nuostoliai, kuriuos dėl servituto nustatymo ir (ar) asmenų veiklos, atliekant su fizinio barjero ir statinių ar įrenginių, susijusių su projekto įgyvendinimu, įrengimu susijusius darbus, patiria žemės savininkas ar jos naudotojas, atlyginami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Ginčai dėl nuostolių atlyginimo neturi įtakos žemės servituto nustatymui ir naudojimuisi juo.

3. Projekto įgyvendinimui reikalinga žemė gali būti paimama visuomenės poreikiams iš privačios žemės savininkų arba valstybinės žemės nuomos ir (ar) panaudos sutartys gali būti nutraukiamos prieš terminą Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis, išskyrus Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodytą reikalavimą pateikti projekto galimybių studiją, kuris paimant projekto įgyvendinimui reikalingą žemę netaikomas.

4. Su fizinio barjero ir statinių ar įrenginių, susijusių su projekto įgyvendinimu, įrengimu susijusių darbų vykdymui netaikomi:

1) Statybos įstatyme ir jį įgyvendinančiuose teisės aktuose nustatyti reikalavimai, susiję su visuomenės informavimu apie numatomą statinių projektavimą, projektinių pasiūlymų rengimu, visos apimties statinio projekto iki statybos pradžios parengimu, statinio projekto ekspertizės iki statybos pradžios atlikimu, statybą leidžiančio dokumento gavimu;

2) Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimai, susiję su planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimu;

3) Miškų įstatyme, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme, Žemės įstatyme ir juos įgyvendinančiuose teisės aktuose bei kituose teisės aktuose nustatyti apribojimai, susiję su statinių statyba miško žemėje, miško kirtimu ir miško žemės pavertimu kitomis naudmenomis;

4) Saugomų teritorijų įstatyme, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme ir juos įgyvendinančiuose teisės aktuose bei kituose teisės aktuose nustatyti apribojimai, susiję su statinių statyba, kilnojamųjų objektų ir įrenginių laikymu ir naudojimu, miškų ūkio darbų vykdymu neįšalus gruntui, važiavimu ne keliais savaeigėmis motorinėmis transporto priemonėmis;

5) Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme ir juos įgyvendinančiuose teisės aktuose nustatyti reikalavimai gauti leidimą saugotinių želdinių kirtimui ir kompensuoti želdinių atkuriamąją vertę;

6) aktualių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai, jeigu jie riboja fizinio barjero ir statinių ar įrenginių, susijusių su projekto įgyvendinimu, statybos, įrengimo galimybes.

5. Projekto užsakovas ir projekto vykdytojas, vykdydami su fizinio barjero ir statinių ar įrenginių, susijusių su projekto įgyvendinimu, įrengimu susijusius darbus, turi siekti kuo mažesnių neigiamų aplinkos būklės pasikeitimų.

TREČIASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

9 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

1. Vyriausybė, naudodamasi jai suteiktomis teisėmis ir atlikdama pavestas pareigas, užtikrina tinkamą teisinių, finansinių ir organizacinių sąlygų įgyvendinimą, kad fizinis barjeras būtų įrengtas kiek įmanoma greičiau.

2. Vyriausybė priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Vyriausybė reguliariai, kartą per mėnesį teikia informaciją apie šio įstatymo įgyvendinimą Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui, o kartą per ketvirtį – apibendrintą informaciją Lietuvos Respublikos Seimui.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda